

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิคมมหาชน

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิคมมหาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคนิคมมหาชนจัดตั้งมากกว่าเก้าสิบวันจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคนิคมมหาชน ต้องจัดทำรายงานดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ปรากฏว่าพรรคนิคมมหาชนไม่ได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเวลาที่กำหนด แต่แจ้งให้ทราบเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเกินเวลาที่กำหนด จึงมีเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ โดยแจ้งให้คู่กรณีทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน

พรรคนิคมมหาชนยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ สรุปได้ความว่าพรรคนิคมมหาชนจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองได้เพียง ๕๓ วัน แต่มีภาระหน้าที่ทั้งการจัดหาสมาชิกพรรค จัดตั้งสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งยังต้องเผยแพร่นโยบายของพรรค และการคัดเลือกบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรค ซึ่งพรรคได้ใช้ค่าใช้จ่ายจากทุนทรัพย์ที่พรรคหามาเอง หลังจากการเลือกตั้งแล้วพรรคต้องจัดทำรายงานค่าใช้จ่ายดังกล่าวกับรายงานตามพระราชบัญญัติอื่นๆ อีกหลายประการ การที่พรรคส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองช้ากว่ากำหนดเป็นความผิดพลาดที่ควรแก้ปรานี นอกจากนี้พรรคยังมิได้รับการเตือนจากนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ส่งแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองซึ่งเป็นรายการเดียวเท่านั้นที่มีได้ยื่น อีกทั้งพรรคไม่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง อันเป็นงบประมาณแผ่นดิน จึงถือว่าพรรคมิได้ทำความเสียหายต่องบประมาณแผ่นดินแต่อย่างไร จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เนื่องจากมีเหตุบรรเทาโทษ

ข้อพิจารณา

จากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พรรคนิคมมหาชนได้จัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และหัวหน้าพรรคนิคมมหาชนไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๓๕ แต่แจ้งให้นายทะเบียนทราบเกินเวลาที่กำหนด คำชี้แจงข้อกล่าวหาของพรรคนิคมมหาชนรับฟังไม่ได้ เนื่องจากการจัดทำรายงานดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดเป็นบทบังคับให้พรรคการเมืองต่างๆ ต้องดำเนินการภายในระยะเวลานั้นโดยไม่มีข้อยกเว้นและไม่ต้องมีการเตือนโดยเป็นเรื่องที่พรรคการเมืองต้องทราบและดำเนินการเอง ส่วนการที่พรรคไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองควรเป็นเหตุให้บรรเทาโทษนั้นก็ไม่ได้มีบทบัญญัติให้เป็นเหตุเช่นนั้นได้ในกฎหมายใดๆ จึงเห็นว่ามีเหตุให้ยุบพรรคนิคมมหาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคนิคมมหาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ